

Η επίπτωση της πανδημίας COVID-19 στη διάγνωση του καρκίνου

Ο καρκίνος του μαστού και του παχέος εντέρου συχνά ανιχνεύονται κατά τη διάρκεια προσυμπτωματικού ελέγχου ασυμπτωματικών ασθενών. Η πρώιμη διάγνωση οδηγεί σε βελτίωση της επιβίωσης, ωστόσο η πανδημία COVID-19 έχει θέσει εμπόδια στην πρόσβαση των ασθενών σε υγειονομικές δομές για προσυμπτωματικό έλεγχο όπως μαστογραφία και κολonosκόπηση. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Γιάννης Ντάνας, Πάνος Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα σχετικά δεδομένα από την πρόσφατη δημοσίευση των J.Z.Zhou και συνεργατών στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό JAMA Network Open 2022;5(2):e2148581. Σκοπός της μελέτης ήταν η σύγκριση του επιπολασμού των πρώιμων διαγνώσεων καρκίνου και των διαγνώσεων καρκίνου προχωρημένου σταδίου πριν και κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 στο Moores Cancer Center του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια το 2019 και το 2020. Η μελέτη συμπεριέλαβε 55 άνδρες (10.5%) και 467 γυναίκες (89.5%) με μέση ηλικία τα 58 έτη. Ο συνολικός αριθμός των νέων επισκέψεων για διάγνωση κακοήθους νεοπλασματος δεν διέφερε σημαντικά μεταξύ του 2019 και του 2020 (1894 έναντι 1915, αντίστοιχα). Επιπρόσθετα, η κατανομή των νέων διαγνώσεων ανά στάδιο της κακοήθειας δεν διέφερε σημαντικά, και πιο συγκεκριμένα καταγράφηκαν 605 ασθενείς (31.9%) με νόσο σταδίου 1 το 2019 έναντι 556 ασθενείς (29%) το 2020, ενώ 492 ασθενείς (26%) διαγνώστηκαν με νόσο σταδίου 4 το 2019 έναντι 506 ασθενείς (26.4%) το 2020. Μετά την έναρξη της πανδημίας COVID-19, παρατηρήθηκε μια αριθμητική αλλά μη στατιστικά σημαντική αλλαγή στον αριθμό των ασθενών που παρουσιάστηκαν με κολο-ορθικό καρκίνο σταδίου 1 [8 ασθενείς (17.8%) το 2019 και 6 ασθενείς (14.6%) το 2020] ή σταδίου 4 [3 ασθενείς (6.7%) το 2019 και 8 (19.5%) το 2020]. Ωστόσο, μεταξύ των ασθενών με καρκίνο του μαστού, παρατηρήθηκε σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό ασθενών που διαγνώστηκαν με νόσο σταδίου 1 [138 ασθενείς (63.9%) το 2019 και 116 (51.3%) το 2020], ενώ σημαντικά υψηλότερος αριθμός ασθενών διαγνώστηκαν με καρκίνο του μαστού σταδίου 4 [4 (1.9%) το 2019 και το 14 (6.2%) το 2020]. Επιπρόσθετα, τα πιο πρόσφατα δεδομένα για το 2021 υποδηλώνουν ότι η επιδημιολογική τάση συνεχίζεται για τις νέες διαγνώσεις καρκίνου του μαστού, με αύξηση των ασθενών που παρουσιάζονται με νόσο σταδίου 4 και μείωση του ασθενών που παρουσιάζονται με νόσο σταδίου 1 συγκριτικά με το παρελθόν. Συμπερασματικά, ο προσυμπτωματικός έλεγχος για καρκίνο είναι αναπόσπαστο κομμάτι της πρόληψης του καρκίνου, ιδιαίτερα για τον καρκίνο του παχέος εντέρου και του μαστού. Υπάρχει αυξανόμενη ανησυχία σχετικά με την επίδραση της πανδημίας COVID-19 στη θνησιμότητα από καρκίνο λόγω μείωσης των προσυμπτωματικών ελέγχων, ιδιαίτερα καθώς τα στοιχεία δείχνουν ότι ο αριθμός των ασθενών που παρουσιάζονται με καρκίνο σε προχωρημένο στάδιο αυξάνεται. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό τα άτομα που έχουν καθυστερήσει την προληπτική φροντίδα κατά τη διάρκεια της πανδημίας να ενθαρρύνονται ώστε να προβούν στον απαραίτητο προσυμπτωματικό έλεγχο ανάλογα με το φύλο και την ηλικία τους το συντομότερο δυνατό.